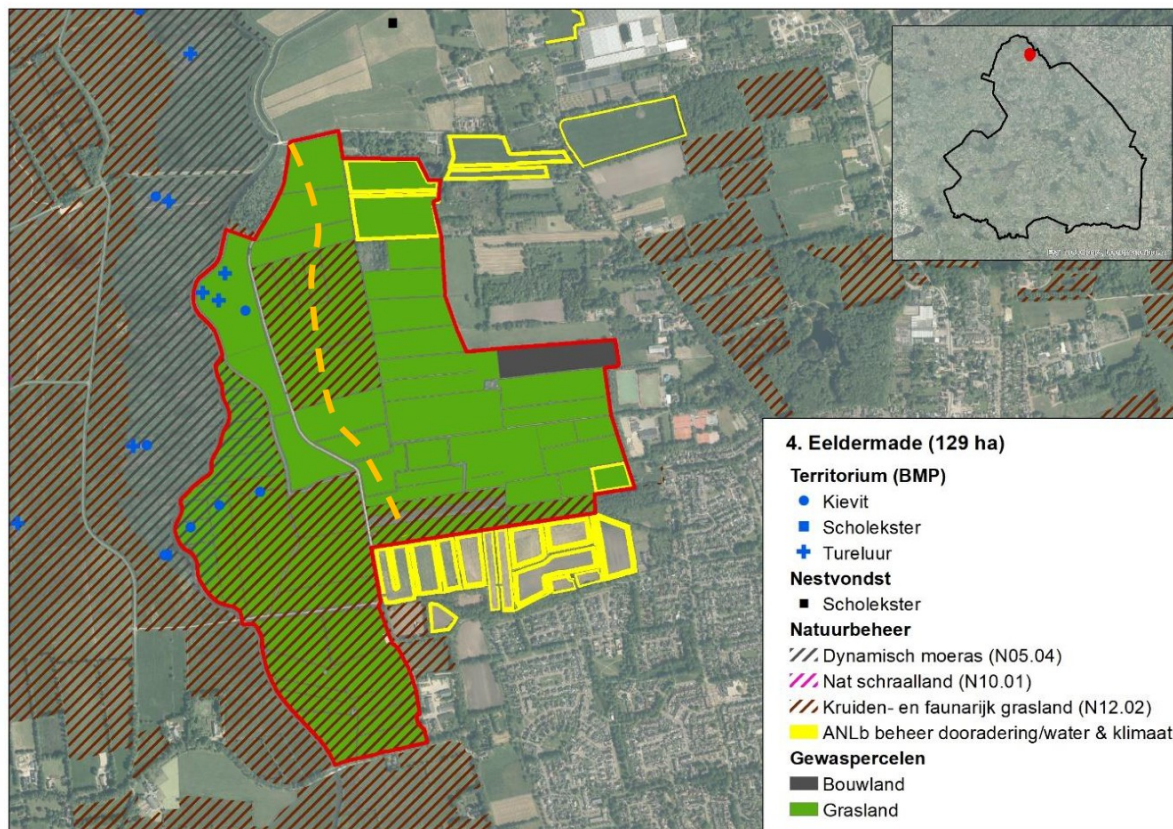

Gebiedsscan Eeldermade

Gebied 4

Figuur 1: Weidevogelgebied 4 Eeldermade, met daarin weergegeven de monitoringsgegevens uit 2023 (zie ook tabel 1). In het gebied ten westen van de oranje stippellijn is in de periode 2021-2023 jaarlijks een BMP-telling uitgevoerd.

Het weidevogelgebied Eeldermade beslaat een oppervlakte van 129 hectare en ligt ten noordwesten van Paterswolde en ten oosten van de Onlanden. Het relatief open gebied bestaat nagenoeg geheel uit grasland en is deels in eigendom bij Natuurmonumenten. Het gebied is deels uitgegeven in erfpacht, met als doelstelling kruiden- en faunarijk grasland. Een deel van het gebied is ingericht als waterberging, er bestaan volgens de provincie plannen om dit uit te breiden en een deel van het gebied in te richten als natuur. De agrarische percelen zijn in het Natuurbeheerplan begrensd als ‘dooradering’. De gemiddelde grondwaterstand in het gebied varieert over het gebied met ook relatief natte delen, maar ligt grotendeels tussen de 40-80 centimeter onder het maaiveld¹.

Van weidevogelgebied Eeldermade zijn alleen van het westelijke deel monitoringsgegevens beschikbaar, in de vorm van BMP-gegevens afkomstig van Natuurmonumenten. Op basis van deze gegevens komen kievit, tureluur, scholekster en wulp in lage dichtheden in het gebied tot broeden. Natuurmonumenten benadrukt echter de hoge waarde en potenties voor soorten waar de gebiedsscan zich niet op richt, zoals paapje, veldleeuwerik, watersnip, graspieper en gele kwikstaart.

Maatregelen specifiek te verbetering van het biotoop voor weidevogels zijn niet uitgevoerd. Wel liggen in het gebied enkele perceelsranden die in beheer zijn als botanisch waardevolle hooilandrand en van waarde kunnen zijn voor weidevogels.

¹ Kaartportaal.drenthe.nl; gemiddelde voorjaars grondwaterstand

In het gebied zijn twee vrijwillige weidevogelbeschermers actief, die naar eigen zeggen een goede samenwerking hebben met drie jagers en de boeren in het gebied. De vrijwilligers voeren de bescherming uit onder de coördinatie van Landschapsbeheer Drenthe.

Het predatorenbeheer is de afgelopen jaren uitgevoerd op basis van een provinciaal toestemmingsbesluit. Vangkooien zijn in het gebied niet bekend. Volgens Natuurmonumenten worden in het gebied veel hermelijnen waargenomen en vormen de ruigere delen van het gebied naar verwachting een kerngebied voor kleine marterachtigen. De vrijwilligers noemen vos en zwarte kraai als belangrijke predatoren in het gebied.

De kaarten in bijlage 1 geven een indruk van de verspreiding van enkele overige predatoren van nesten en kuikens.

Tabel 1: Kwantitatieve data Eeldermade

	2021	2022	2023
Landgebruik			
Grasland	114 ha	114 ha	114 ha
Bouwland	3 ha	3 ha	3 ha
Beheermaatregelen weidevogels			
Geen			
Predatorenbeheer			
Vos (binnen 3 km)	20	15	27
Zwarte kraai	0	0	0
Monitoring: BMP			
Kievit	3	3	4
Scholekster	0	0	0
Grutto	0	0	0
Wulp	0	1	0
Tureluur	2	1	3

Aanbevelingen

Hoewel het gebied potentie lijkt te hebben voor weidevogels, ontbreekt op basis van beschikbare data een goed beeld van met name het oostelijke deel van het gebied. Natuurmonumenten is voornemens in 2025 een SNL-kartering uit te laten voeren, waarbij naast broedvogels mogelijk ook in beperkte mate onderzoek zal worden verricht naar het bodemleven. Het lijkt wenselijk om bij dit onderzoek aan te sluiten en ook het oostelijke deel van het gebied, dat niet in eigendom is bij Natuurmonumenten, mee te nemen in dit onderzoek. Op deze wijze kan een beter beeld van het gebied worden verkregen, op basis waarvan kan worden bepaald welke vervolgstappen in dit gebied wenselijk zijn. Hierbij lijkt het ook interessant om te onderzoeken of aanpassing van de doelstelling, van kruidenrijk grasland (N12.02) naar vochtig weidevogelgrasland (N13.01) wenselijk is.

Disclaimer

Deze gebiedsscan heeft alleen betrekking op Kievit, scholekster, grutto, wulp en tureluur.

Het aantal gevonden nesten geeft alleen een indicatie van de populatieontwikkeling. Zo wordt in gebieden met beheer niet gezocht naar nesten en kan de inspanning van vrijwilligers door de jaren heen verschillen. Ook BMP- en BTS-gegevens moeten met grote voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Dit omdat jaarlijks getelde oppervlaktes per cluster kunnen variëren, waardoor de aantallen tussen jaren niet altijd direct vergeleken kunnen worden.

Ook waarnemingen van predatoren zijn niet op een gestandaardiseerde wijze verzameld en geven vaak slechts een indruk van de situatie. In 2022 in drie gebieden in Drenthe uitgevoerd predatieonderzoek met camera's toonde aan dat de vos in deze gebieden veruit de belangrijkste predator van nesten was, gevolgd door steenmarter, zwarte kraai en das.

De in bijlage 2 opgenomen kaarten zijn m.u.v. vos, gebaseerd op data vanuit de NDFF. Hierbij zijn polygonen geconverteerd naar stippen en meerdere waarnemingen/stippen kunnen betrekking op één exemplaar. De kaarten geven dan ook niet meer dan een beeld van de aan- of afwezigheid van een soort in het gebied.

De aanbevelingen zijn gebaseerd op beschikbare data en gesprekken met lokale deskundigen.

Bijlage 1. Waarnemingen enkele predatoren 2021-2023

